

Наталія Пендюр Natalia Pendiur

ЯК ІНОЗЕМЦІ КОЗАКА РЯТУВАЛИ

HOW FOREIGNERS WERE RESCUING A COSSACK

Easy Ukrainian Book

For Intermediate and Advanced Ukrainian Learners

With English Vocabulary Lists, Audio, and Exercises

Illustrations by Natalia Pendiur

Ukrainian Lessons
2021

ЗМІСТ

Від авторки українською	6
From the author in English	8

ВСТУП	11
------------------------	-----------

ЧАСТИНА ПЕРША

Вишеньки нон-стоп	17
-----------------------------	----

ЧАСТИНА ДРУГА

Скарб	128
-----------------	-----

ЧАСТИНА ТРЕТЯ

Подорож	187
-------------------	-----

Відповіді	293
---------------------	-----

Про авторку	308
-----------------------	-----

Про Ukrainian Lessons	310
---------------------------------	-----

ЧАСТИНА ПЕРША

ВИШЕНЬКИ НОН-СТОП

РОЗДІЛ 1

ДВА КІЛОМЕТРИ НА ПІДБОРАХ

Беатріс стояла на дорозі. Автобус щойно поїхав і вже майже зник з очей. Ліворуч було поле, праворуч – лише трава та квіти. Там паслася біла коза.

– І куди йти? – спитала Беатріс.

– Ме-е, – відповіла коза.

– Ну, ти точно не говориш іспанською... А українську розумієш? Куди йти? Мовчиш? Ну нічого. Беатріс, візьми себе в руки! Читати вмієш? Вмієш!

Вона прочитала напис на знаку: «Село Вишеньки – 2 кілометри».

І стрілка праворуч.

– Добре, – сказала вона собі. – Два кілометри – це не двадцять два! – І пішла.

Дорога повертала праворуч від головної й вела невідомо куди. Було трохи страшно, але так цікаво...

– Супер! – казала собі Беатріс. – Батьки далеко, університет далеко... Я вільна! Вільна! А тепер – тільки вперед...

Дорога була далеко не рівна. Колеса валізи весь час потрапляли в ями на дорозі. Підбори тяж. У валізі, до речі, був не тільки одяг.

ВЗЯТИ СЕБЕ В РУКИ

Беатріс везла ще й колби та мікроскопи, яким погана дорога точно не йшла на користь... Іти було важко. Дуже важко. Проте дівчина впевнено дивилась уперед і тільки вперед.

«Кудкудак!» – кричали кури. – «Кукуріку!» – допомагали півні. – «Му-у-у», – озивалися корови. – «Цвірінь-цвірінь», – співали пташки. «Стук-грюк!» – а це стукали по старому асфальту підбори Беатріс.

«Ба-бах!» – це вона впала разом із валізою.

– Доброго здоров'я! – почула Беатріс над собою. – У нас тут дорога стара, давно треба нову робити. Сідайте, підвезу!

Беатріс подивилася вгору. Їй простягав руку чоловік. Не старий, не молодий, не товстий і не худий – чоловік та й годі. У нього були густі вуса, веселі очі й добра усмішка.

– Зможете виїзти он туди? – він показав на віз, повний сіна. У віз був запряжений сірий кінь.

«Нормально! – сказала собі Беатріс. – Дуже навіть непогано! Тільки є одна проблемка: як туди виїзти, коли ти на підборах і в мініспідниці? Ох...»

підбо́ри – heels

дорóга – road

щóйно – just

зникáти з очéй – to

disappear from sight

лівóруч – on (to) the left

по́ле – field

правóруч – on (to) the right

пасті́ся – to graze

коза́ – goat

то́чно – exactly

мовча́ти – to keep silence

ну нічо́го – ok then...

взя́ти себе́ в ру́ки – to get a grip on oneself (idiom)

на́пис – inscription

знак – sign

стрі́лка – arrow

головна́ дорóга – main road

невідо́мо куді́ – who knows where

далéко не рі́вна – far from smooth

ко́лесо – wheel

валі́за – suitcase

потрапля́ти в я́ми – to get into the pits

ко́лба – flask

мікроско́п – microscope

які́м пога́на дорóга то́чно не йшла́ на ко́ристь – who didn't benefit from the bad road

впе́внено – confidently

крича́ти – to shout
 ку́рка – hen
 допомага́ти – to help
 піве́нь – rooster
 озива́тися – to respond
 коро́ва – cow
 пта́шка – bird
 сту́кати – to knock
 асфа́льт – asphalt
 впа́сти – to fall down
 Добра́го здоро́в'я! – Hello!
 (wishing good health)
 Сіда́йте, підвезу́! – Take a
 seat, I'll pick you up!

проста́гати ру́ку – to give a
 hand
 чолові́к та й го́ді – just a man
 and that's it
 гу́стий – thick
 ву́са – mustache
 ви́лізти – to climb up
 показáти на – to point at
 віз – cart
 сі́но – hay
 запря́жений – harnessed
 кінь – horse
 пробле́мка – little problem
 мініспідни́ця – miniskirt
 Ох... – Oh...

ЩО ДЕ БУЛО?

Приберіть зайве й утворіть речення!

Наприклад:

Дівчині простягав руку чоловік / водій автобуса / півень.

1 На дорозі були	ями / кури / людина
2 У спідниці була	дірки / Беатріс / коза
3 У ями потрапляли	підбори / люди / пташки
4 На траві паслася	Беатріс / коза / машина
5 На возі –	дідусь / сіно / дірка

ХТО ЯК ГОВОРИТЬ?

Що або хто робить такий звук? З'єднайте!

1 Ме	А Кури
2 Му	Б Підбори
3 Кудкудах	В Беатріс
4 Кукуріку	Г Коза
5 Стук-грюк	Д Корова
6 Бабах	Е Півні

РОЗДІЛ 2

ДВІ КРУТІ БАБУСИ

-Мене звати Микола, – сказав чоловік. – А це Сіряк, – показав він на коня і без зайвих питань посадив Беатріс на сіно і поклав туди її валізу. – То куди вам треба? – спитав він.

– Мені треба... – Беатріс дістала з кишені папірець. – Га-ли... Галина Козопас і Петро Козопас... Вулиця... вулиці Севе... Се-ве-ри...

– Северина Наливайка?

– Так... – відповіла Беатріс.

– А ви, я чую, не з нашого села!

– Ні, не з вашого.

– А звідки така красуня в наших краях?

Беатріс натягнула спідницю на коліна.

– Я іспанка! – гордо сказала вона.

– Ну нічого собі! Мій брат працював в Іспанії!

– Серйозно?!

– Так! У місті... як його? Сантьяго-де-Компостела... Туди всі ходять у це... у паломництво.

– Сантьяго-де-Компостела?? Справді? Оце так сюрприз!

– А чому ви так дивуєтесь?

– Я живу зараз у Сантьяго-де-Компостела!

– Оце так так... – свиснув чоловік. – Світ тісний, як то кажуть.

Ви студентка?

– Ага.

– Живете в гуртожитку?

– Ні... – тут Беатріс засоромилась. – Із бабусяю. Так дешевше...

«Зараз подумає, що я несаможитна... і прощай, моя репутація на новому місці», – думала Тріс. Проте Микола весело питав далі:

– А що робить ваша бабуся?

– Моя бабуся... – почала Беатріс, – моя бабуся – водій автобуса!

– Ого! Крута у вас бабуся, – відповів чоловік.

- Яка-яка?
- Крута, я кажу.
- Крута гора, круте яйце... – згадувала Беатріс.
- Це інше. Крута – це класна, «кул»...
- Ясно, крута – це «cool»...
- Галина теж кул!
- Крута?
- Так. Вона працювала в поліції.
- Ого! А пан Петро? Він теж поліціант?
- Ні... Петро працював у бібліотеці. Він спокійний, дуже мудрий чоловік. А ось і їхній будинок. Пр-р-р, стій!
- Кінь зупинився.
- Ну все! Хай щастить! – Микола помахав на прощання й віддав дівчині валізу.

Беатріс підійшла до хвіртки. З подвір'я було чути дивні звуки. Щось стукнуло, грюкнуло... Потім вона почула крик... Що там таке? Дівчина трішки постояла, а тоді відчинила хвіртку.

без зайвих питань – no questions asked
посадити – to seat
покласти – to put
То куді вам треба? – So where do you need to go?
дістати – to get
кишеня – pocket
папірець – piece of paper
Северін Наливайко – the cossack leader who became a hero of folklore. There is a legend that Nalyvayko has hidden a big treasure.
красуня – beauty, pretty girl
в наших краях – in these parts

натягнути – to pull over
гордо – proudly
Нічого собі! – Wow! Holy cow!
як його – how is it called
паломництво – pilgrimage
справді – really
дивуватися – to be surprised
Оце так так... – Wow...
свіснути – to whistle
світ тісний – it's a small world (idiom)
як то кажуть – as they say
засоромитись – to get embarrassed
Так дешевше. – It's cheaper.
несамостійний – dependent

Прощава́й! – Good bye!

репу́тація – reputation

кру́тий – 1) cool (slang); 2) steep

крута́ горá – steep mountain

кру́те яйце́ – hard boiled egg

крута́ бабу́ся – cool grandma

полі́ція – police

поліці́янт – policeman

бібліоте́ка – library

спокі́йний – calm

му́дрий – wise

Пр-р-р, стій! – Whoa, stop!

ві́дда́ти – to give (to smb)

помаха́ти на проща́ння – to wave somebody farewell

піді́йти – to approach, to come up to

хві́ртка – (small) gate

подві́р'я – yard

ди́вні зву́ки – strange sounds

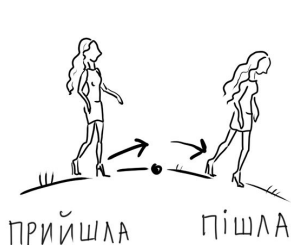
сту́кнути – to bang, to hit

грю́кнути – to bang, to slam

крик – scream, shout, cry

посто́яти – to stand for some time

ві́дчині́ти – to open

УВАГА НА «ЙТИ»

У минулому часі – йшов, йшла, йшло, йшли.

Погляньте, що можна зробити зі слова «йшла» за допомогою префіксів. Всі дієслова – це дія, яка відбувається один раз:

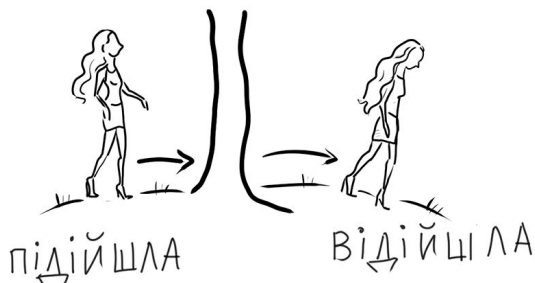
Прийшла, пішла

Підійшла, відійшла

Увійшла, вийшла

Вставте одне з цих слів:

прийшла, підійшла, увійшла, вийшла, пішла, відійшла.

ЧАСТИНА ТРЕТЯ

ПОДОРОЖ

РОЗДІЛ 1

СУБОТІВ

-Суботів! – оголосив водій автобуса, і з нього вийшли три бабусі, одна молода дівчина й тато з сином.

Автобус почав їхати далі, але раптом зупинився. «Ш-ш-ш-ш-ш-ш-ш-ш», – почули пасажери.

– Жіночко, ви що, граблі забули на дорозі? Я знову колесо пробив! Так, усі виходьте. Автобус далі не їде. Буду колесо міняти.

– От же ж, – обурилася Беатріс.

Друзі вистригнули з автобуса.

– Може, запитати, чи не їде хтось до Чигирини на машині? – запропонував малий. – Ходімо он туди, здається, то центр села.

У центрі стояла церква. Вона була досить незвична.

– Десь я таку вже бачив, – сказав Браян. – От тільки де?

– Я теж... – погодилася Беатріс.

– Ось тут, – сказав Мирось і дістав з гаманця п'ять гривень. Там був малюнок саме цієї церкви.

ІЛЛІНСЬКА
ЦЕРКВА

БОГДАН
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

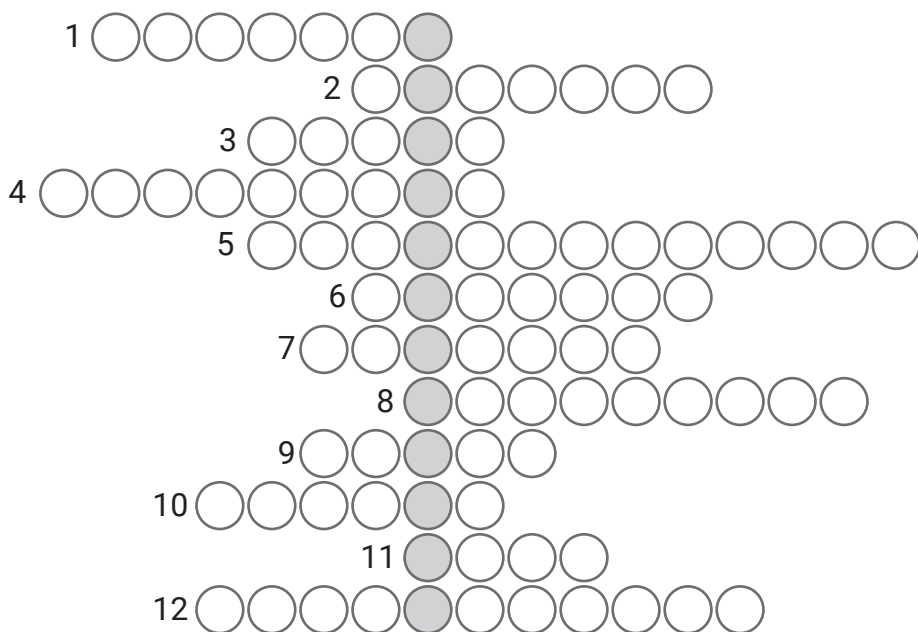

ЧАСТИНА 1: ГЕОГРАФІЧНИЙ ТЕСТ

Це завдання схоже на кросворд. Всі слова в ньому – географічні назви з цього твору. Побачимо, як ви їх пам'ятаєте... Коли запишете всі слова, прочитаєте, хто ви сьогодні!

1. Село, в якому стоїть церква Богдана Хмельницького
2. Столиця Гетьманщини
3. Місто на березі Чорного моря
4. Місто, де є пам'ятник щуці
5. Місто, де відкрили перший в Україні професійний театр
6. Головне місто в області, в якій живуть дід Петро та баба Галя
7. Найбільший острів на Дніпрі
8. Місто, в межах якого розташована Хортиця
9. Місто в Черкаській області, що означає «хоробра жінка»
10. Найбільша річка України
11. Столиця України
12. Рукав річки, біля якого ховалися злодії

ВІДПОВІДІ

ЧАСТИНА 1.

РОЗДІЛ 1.

Що де було?

1. ями; 2. Беатріс; 3. підбори; 4. коза; 5. сіно.

Хто як говорить?

1. Г; 2. Д; 3. А; 4. Е; 5. Б; 6. В.

РОЗДІЛ 2

Увага на «йти»

1. прийшла; 2. пішла; 3. підійшла; 4. відійшла; 5. увійшла; 6. вийшла.

РОЗДІЛ 3

Пробурмотів чи вигукнув?

1. вигукнув; 2. кричали; 3. крикнула/вигукнула; 4. пробурмотів.

РОЗДІЛ 4

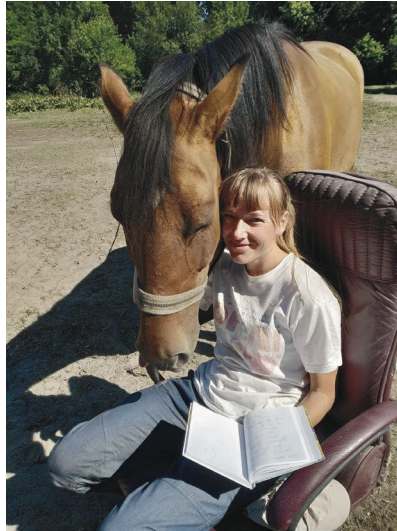
Вітаю вас у Вишеньках!

1. Вітаю вас у Мадриді!

2. Вітаю вас в Афінах!

3. Вітаю вас у Лісабоні!

4. Вітаю вас у Тбілісі!

ПРО АВТОРКУ

Наталія Пендюр народилася в Києві. Жила й у великому місті, і в селі — із роботою на городі й усіма сільськими пригодами, про які йдеться у книжці. Наталія навчалася в Інституті журналістики університету Тараса Шевченка, а пізніше вивчала славістику в Університеті імені Томаша Масарика в Чехії. Довго працювала на радіо.

З 2016-го Наталія мешкає в Чехії, але часто приїжджає до України. У Чехії вона спробувала чимало професій, наприклад, мила машини. Тепер Наталія викладає українську мову, перекладає в Міграційному центрі та пише.

Наталка була на Хортиці, купалася в річці Тясмин та водила трактор. Тож багато згаданих у цій книжці моментів — з її досвіду. Вона вміє садити картоплю, доїти козу й розповідати історії. Одна з них зараз у ваших руках.

ABOUT THE AUTHOR

Natalia Pendiur was born in Kyiv. She lived not only in a big city, but also in a Ukrainian village — with work in the garden and all those village adventures, as described in the book. Natalia studied at the Institute of Journalism at Taras Shevchenko University and Slavic Studies at the Masaryk University in Czechia. Then she worked at a radio station for quite a long time.

Since 2016, Natalia has lived in Czechia but she comes to Ukraine often. In Czechia, she tried many different professions. She washed cars, for example. Now Natalia teaches Ukrainian language, is a translator at the Migration Center, and also an author.

Natalia has been to Khortytsia, swam in the Tiasmyn River, and drove a tractor. So many moments that are mentioned in this book are from her experience. She can grow potatoes, milk a goat, and tell stories. One of them is in your hands right now.

ПРО UKRAINIAN LESSONS

UkrainianLessons.com — це освітня платформа, що має одну мету: розробляти якісні навчальні матеріали для всіх, хто вивчає українську як іноземну. Її засновниця Анна Огойко — викладачка української та поліглотка — створила платформу після Революції Гідності в 2014 році. Відтоді на Ukrainian Lessons було створено чимало безкоштовних матеріалів для всіх, хто вивчає українську мову: у формі публікацій на сайті, відео на Youtube, інфографік і двох подкастів: Ukrainian Lessons Podcast і 5 Minute Ukrainian (які вже скоро міститимуть 260 епізодів-уроків). Дізнавайтеся більше про наші матеріали ось тут:

ukrainianlessons.com

Крім того, ми щасливі бути засновниками найактивнішої й найбільш дружньої спільноти з вивчення української мови на Фейсбучі — це група, де кожен може поставити своє питання, потренувати свою українську або поділитися улюбленим матеріалом. Приєднуйтеся до групи безкоштовно за посиланням:

ukrainianlessons.com/fbgroup

ABOUT UKRAINIAN LESSONS

UkrainianLessons.com is an educational platform with one goal — to provide good-quality study materials for everyone learning Ukrainian as a foreign language. It was created by Anna Ohoiko — Ukrainian teacher / language lover — shortly after the Ukrainian revolution of dignity in 2014. Since then, Ukrainian Lessons has provided tons of free materials and support for Ukrainian learners in the form of blog posts, Youtube videos, infographics, and soon to be 260 audio lessons / episodes of Ukrainian Lessons Podcast and 5 Minute Ukrainian. Find out more about what we have to offer at

ukrainianlessons.com

We are also proud to host the most active and friendly Ukrainian learners community on Facebook — a group where everyone can ask questions, practice Ukrainian, and share their favorite Ukrainian learning materials. You can join it for free at

ukrainianlessons.com/fbgroup